

Oprichtend bestuur: Watering De Herk

AANLEG VAN EEN OVERSTROMINGSZONE OP DE SIMSEBEEK NR. 170 – 2de CATEGORIE

AANVRAAG ONTEIGENINGSBESLUIT - PROJECTNOTA

Aanleiding voor de bouw van een overstromingszone op de Simsebeek is een hydraulische studie die Aquafin heeft laten uitvoeren voor de **afkoppeling van de Klotsveldbeek**.

De Klotsveldbeek sluit in de bestaande toestand aan op de (gemengde) riolering van de Sint-Jorisstraat en de Eduard Dompasstraat. De waterloop stroomt zo integraal naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie en mondt in de praktijk niet meer uit in de Simsebeek. De samenvloeiing van de Klotsveldbeek met de Simsebeek situeert zich ter hoogte van de Hendrikstraat.

Het afkoppelingsproject voorziet een gescheiden riolering waarbij een aparte DWA-riolering (collector) wordt aangelegd voor het transport van het afvalwater naar het RWZI en een aparte RWA-leiding voor het oppervlaktewater. Het RWA wordt in dit scenario terug aangesloten op de Simsebeek. Dit is in feite een herstel van de oorspronkelijke toestand.

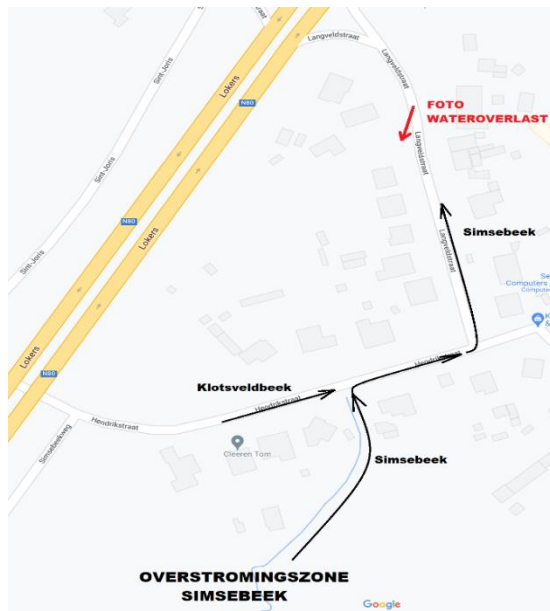
De bron van de Simsebeek ligt op de grens tussen Alken en Sint-Truiden in een natuurgebied en volgt van hieruit de N80 naar het noordoosten doorheen agrarisch gebied. Vooraleer de Simsebeek uitmondt in de Kleine Herk (cat. 1) gelegen in het industriegebied van de gemeente Alken, kruist deze onder de Herk (cat. 1). Bij hoog water van de Simsebeek treedt wateroverlast op bij de kruising onder de Herk. Het gebied ter hoogte van de kruising en de uitmonding in de Kleine Herk wordt gekarakteriseerd als 'biologisch waardevol'. De Simsebeek heeft een slechte chemische water- en biologische kwaliteit met zwakke tot matige fysische structuurkenmerken. Er werd een bufferbekken gebouwd ter hoogte van de Langveldstraat en de Laagsimsestraat in functie van de lozing van de RWA-leiding en de overstort in de Simsebeek.

Eerder werd de sifon van de kruising met de Herk reeds gereduceerd tot een valschouw zodat het specifieke "sifonprobleem" niet meer bestaat. Het aldaar optredende probleem is enkel nog een verstoppingsprobleem van de opwaartse grofvuilrooster. De bouw van het bufferbekken ter hoogte van de Langveldstraat zou een positief effect moeten hebben op de verlagings van de kans op wateroverlast.

In het verleden had de gemeente Alken bij zware regenval echter meermaals te maken met wateroverlast in de Hendrikstraat en Langveldstraat. Ook de hydraulische studie van Aquafin geeft aan dat de (ingebuisde) Simsebeek het extra debiet aan regenwater niet aankan.

FOTO'S

Wateroverlast juli 2021

Buffering van het regenwater opwaarts van de Hendrikstraat en Langveldstraat dringt zich op!

De aanpak van het "knelpunt Simsebeek" werd in 2016 al besproken in het kader van het Aquafin-project 23.133 – Alken, Afkoppeling Klotsveldbeek

Uittreksel verslag vergadering 24 november 2016

Volledig verslag in bijlage bij deze verantwoordingsnota

Mogelijke aanpak knelpunt Simsebeek

Om de wateroverlast in de Langveldstraat, veroorzaakt door de te kleine inbuizing van de Simsebeek, op te lossen, zijn er twee soorten oplossingen:

1. Vergroten van de doorvoercapaciteit
 2. Verkleinen van het toekomstige debiet
1. Het vergroten van de capaciteit kan op verschillende manieren:
 - opbreken bestaande inbuizing en vervangen door een grotere leiding
 - aanleggen van een parallelle leiding, in de straat of via private percelen
 - de oude loop van de Klotsveldbeek volgen die meer afwaarts op de Simsebeek aansluit

Al deze oplossingen zullen zorgen voor een versnelde afwatering naar de afwaartse gebieden in Alken. In deze gebieden is momenteel ook al wateroverlast.

2. Het debiet van de Klotsveldbeek wordt reeds in belangrijke mate beperkt door de voorziene buffering.
Om het debiet verder te verkleinen zodat de bestaande inbuizing voldoende groot is, is een buffering op de Simsebeek nodig. In de simulaties wordt het te bufferen op 12.000m³ ingeschat.

De aanwezige partijen zijn unaniem dat het beperken van het debiet van de Simsebeek de meest/enige duurzame oplossing is.

Door de uitbouw van een overstromingszone op de Simsebeek kan het regenwaterdebiet in de woonstraten beperkt worden. Er komt bijgevolg extra ruimte vrij voor de afvoer van het water van de Klotsveldbeek.

15 van de 19 loten die in de geplande overstromingszone liggen, werden reeds door de Watering de Herk aangekocht.

Lot 4 werd de notariële akte verleend op 25/11/2021.

Lot 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17 werden de notariële aktes verleend op 4/05/2022.

Lot 2 werd de notariële akte verleend op 13/06/2022.

Voor de resterende 4 percelen, in gemeenschappelijke eigendom van 1 consortium, werd geen overeenkomst bereikt. Het betreft loten 1, 18, 19 en 20. Hiervoor werden de onderhandelingen gestart op 14/04/2019 en deze werden gestopt op 13/10/2022 omdat er geen vooruitgang meer mogelijk was bij de minnelijke onderhandelingen. Het verslag van deze onderhandelingen door de heer Jean-Pierre Leenen zal in een afzonderlijk document worden bijgevoegd aan deze nota. Aangezien het decreet betreffende onteigening voor het algemeen nut art. 6.3^a toestaat dat watering de Herk de onteigening kan uitvoeren vraagt de watering de Herk de machtiging aan om de onteigeningprocedure te starten.

De aankoop van de resterende 4 percelen is noodzakelijk voor de aanleg van de dijk. Planologisch is dit de enige locatie waar deze dijk geconstrueerd kan worden. Indien deze gronden niet verworven kunnen worden, kan de wateroverlast in de afwaartse straten niet aangepakt worden en kunnen de rioleringsprojecten in de omgeving niet uitgevoerd worden. Hierdoor komt de uitwerking voor de projecten van algemeen nut in het gedrang.

Afhankelijk van het verloop van de onteigeningsprocedure doet de planning voor de ontwikkeling van het voorgestelde project zich als volgt voor:

- 1ste of 2de kwartaal 2023 indienen omgevingsvergunningsaanvraag.
- 2de of 3de kwartaal 2023 uitschrijven en gunnen van het bestek ter aanbesteding.
- 3de of 4de kwartaal 2023 uitvoeren en afronding van de constructiewerkzaamheden.

Opgesteld te Hasselt d.d. 15 december 2022

Glenn Geerits

Ontvanger-griffier (Watering de Herk)

T011 31 12 08

M 0475 61 06 84

www.wateringdeherk.be

Ward Prikken

Districtsingenieur – adviesverlening watertoets (Provincie Limburg)

T 011 23 73 17

M 0478 76 12 01

www.limburg.be/waterlopen

In bijlage bij deze nota: verslag Aquafin-project 23.133 – Alken, Afkoppeling Klotsveldbeek

TRACTEBEL ENGINEERING nv

KANTOOR HASSELT
Ilgatlaan, 23 – 3500 Hasselt – BELGIË
tel +32 11 28 86 00 – fax +32 11 28 86 20
engineering-be@tractebel.engie.com
tractebel-engie.com

VERSLAG OVERLEG 24/11/2016

Datum vergadering : 24/11/2016

Opsteller : Jeroen Dullers

Plaats : Gemeentehuis Alken

Datum : 16/08/2016

TO : M520

Referentie : P009667 \2VER\21TEAM\VE004 JDL

Vertrouwelijk Beperkt Intern Publiek

ONDERWERP : 23.133 – Alken, Afkoppeling Klotsveldbeek

AANWEZIG :

Kelly Adriaensen	Aquafin	0478 25 62 80	kelly.adriaensen@aquafin.be
Anneleen Pirard	Aquafin	0470 19 87 61	anneleen.pirard@aquafin.be
Ben Simons	Provincie		ben.simons@limburg.be
Ingrid Quintens	Provincie		ingrid.quintens@limburg.be
Ward Prikken	Provincie		ward.prikken@limburg.be
Isabel Deferm	Tractebel		isabel.deferm@tractebel.engie.com
Jeroen Dullers	Tractebel	0499 33 23 13	jeroen.dullers@tractebel.engie.com

VERSLAG

Dit overleg kadert in de studie van de scenarioanalyse en de opmaak van het technisch plan voor de afkoppeling van de Klotsveldbeek. In het kader van de scenarioanalyse werden enkele hydraulische simulaties gedaan.

Momenteel sluit de Klotsveldbeek aan op de riolering, ter hoogte van de kerk, in de Sint-Jorisstraat. De waterloop stroomt dus integraal naar het RWZI en mondt niet meer uit op de Simsebeek.

Bedoeling van het overleg is om de scenarioanalyse en de resultaten van de hydraulische simulaties terug te koppelen. De impact op en de visie over de Simsebeek speelt hierin een belangrijke rol.

Scenario's

Bij dit verslag zitten de kaarten van de verschillende scenario's. Deze werden tijdens het overleg toegelicht.

De scenario's voor het opwaartse deel werden, met de gemeente, de school en met de provincie afgestemd tijdens een terreinbezoek. Scenario 3 via de school werd door alle partijen gedragen als meest aangewezen.

Voor het afwaartse deel van het project wordt in twee scenario's onderscheid gemaakt tussen twee locaties om de DWA aan te sluiten:

- A. In scenario A kruist de DWA de N80 om, zoals in bestaande toestand, aan te sluiten op de leiding in de Langveldstraat.
- B. In scenario B blijft de DWA aan de westzijde van de N80, om aan te sluiten op een kleinere leiding in de Vlierstraat. Gezien de kleinere leiding is een overstort nodig naar de RWA/Klotsveldbeek.

De leidingen van de Vliestraat en de Langveldstraat komen uiteindelijk terug samen.

Om de bestaande leiding te kunnen herbruiken onder de N80 (DN1000) wordt opwaarts van de N80 een RWA-buffer voorzien op de Klotsveldbeek. Voorlopig werd de knijp ontworpen aan 20l/s/ha. Dit is verder te optimaliseren tijdens de controleberekening van het project.

Hydraulica

Om na te gaan of scenario B hydraulisch haalbaar is, werden enkele simulaties uitgevoerd.

Op gebied van DWA blijkt scenario B haalbaar. Door het afkoppelen van de Klotsveldbeek, nemen de overstortvolumes in totaal aanzienlijk af. Bij f7 worden volgende volumes overgestort:

<u>Locatie overstort</u>	<u>Toestand A</u>	<u>Toestand B</u>
Langeveldstraat	2611	318
Eduard Dompasstraat (nieuw)	0	201
Hendrikstraat	43	137
TOTAAL	2654	656

Uit de simulaties blijkt echter dat de **aansluiting van de Klotsveldbeek op de Simsebeek een groot knelpunt** vormt.

In bestaande toestand stroomt het water van de Klotsveldbeek via de gemengde collector tot aan de overstort in de Langveldstraat. De Simsebeek ligt ingebuizd in de Langveldstraat. Deze inbuizing staat reeds onder druk en zorgt regelmatig voor wateroverlast in de Langveldstraat. De overstort stort over in de open loop van de Simsebeek, afwaarts van de inbuizing in de Langveldstraat.

Met het uitvoeren van het project sluit de Klotsveldbeek echter aan in het begin van de inbuizing. Dit betekent een aanzienlijke extra belasting van de inbuizing, waardoor de wateroverlast zal toenemen in frequentie en in volume.

Mogelijke aanpak knelpunt Simsebeek

Om de wateroverlast in de Langveldstraat, veroorzaakt door de te kleine inbuizing van de Simsebeek, op te lossen, zijn er twee soorten oplossingen:

1. Vergroten van de doorvoercapaciteit
 2. Verkleinen van het toekomstige debiet
1. Het vergroten van de capaciteit kan op verschillende manieren:
 - opbreken bestaande inbuizing en vervangen door een grotere leiding
 - aanleggen van een parallelle leiding, in de straat of via private percelen
 - de oude loop van de Klotsveldbeek volgen die meer afwaarts op de Simsebeek aansluit

Al deze oplossingen zullen zorgen voor een versnelde afwatering naar de afwaartse gebieden in Alken. In deze gebieden is momenteel ook al wateroverlast.

2. Het debiet van de Klotsveldbeek wordt reeds in belangrijke mate beperkt door de voorziene buffering. Om het debiet verder te verkleinen zodat de bestaande inbuizing voldoende groot is, is een buffering op de Simsebeek nodig. In de simulaties wordt het te bufferen op 12.000m³ ingeschat.

De aanwezige partijen zijn unaniem dat het beperken van het debiet van de Simsebeek de meest/enige duurzame oplossing is.

In het verleden werd door de provincie al eens nagegaan wat de mogelijkheden zijn voor buffering. Onder andere de vallei van de Simsebeek, gelegen tussen de Hendrikstraat en de Bisschopsweyerstraat zou hiervoor geschikt zijn. Door het voorzien van een korte dijk afwaarts, kan een lange smalle strook langsheen de waterloop overstroomd worden. Dit zou relatief weinig of geen impact hebben op de aanpalende boomgaarde/akkers. Langsheen de waterloop ligt namelijk een strook die niet voor actieve landbouw gebruikt wordt en waarop voornamelijk populieren staan. Toch vreest de provincie dat onderhandelingen met landbouw en met de landbouwers moeilijk kunnen verlopen.

ACTIES

- De Provincie gaat na of er een draagvlak kan gecreëerd worden voor de uitbouw van buffering op de Simsebeek. De uitvoerbaarheid van voorliggend project hangt direct af van deze buffering. De Provincie zal hiervoor gesprekken houden met onder andere de Watering en de gemeente.
- Tractebel en Aquafin maken het technisch plan op uitgaande van de buffering op de Simsebeek, dus met een aansluiting van de Klotsveldbeek op de bestaande inbuizing in de Langveldstraat.
- De Provincie bespreekt met de gemeente hoe er omgegaan wordt met de 5m-zone, met eventueel verschuiven van de oorsprong. Net opwaarts van de school stroomt een 20ha af naar de Klotsveldbeek.

Opgesteld te Hasselt, 08/12/2016

Jeroen Dullers
Consultant - Project Leader - Road